

Specjalna Jubileuszowa Konferencja Naukowa

„W poszukiwaniu lepszego świata - ekonomia i polityka”

Organizatorami Specjalnej Jubileuszowej Konferencji Naukowej „W poszukiwaniu lepszego świata – ekonomia i polityka” poświęconej twórczemu dorobkowi prof. Grzegorza W. Kołodko, która odbyła się 28 – 29 stycznia 2019 r. byli: Akademia Leona Koźmińskiego, Komitet Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

28 stycznia 2019 r. odbył się World Day, cykl debat z udziałem wybitnych ekonomistów z kilkunastu krajów, współautorów specjalnego wydania „Acta Oeconomica” (Vol. 69, Special Issue 1). Dyskusje dotyczyły uwarunkowań i strategii rozwoju gospodarczego, dalszych losów globalizacji, polityki fiskalnej i monetarnej, metodologii współczesnej ekonomii oraz chińskiego modelu rozwoju. Główny wykład (keynote speech) wygłosił prof. Justin Yifu Lin, były wiceprezydent ds. rozwoju i Główny Ekonomista Banku Światowego.

29 stycznia 2019 r. odbył się Dzień Polski. W gronie czołowych polskich ekonomistów, współautorów opublikowanej przez Wydawnictwo Naukowe PWN książki pod redakcją prof. Elżbiety Mączyńskiej pt. "Ekonomia i polityka. Wokół teorii gospodarczej Grzegorza W. Kołodko", dyskutowano o najważniejszych wyzwaniach współczesnej ekonomii i polityki, uwarunkowaniach i perspektywach gospodarki światowej, kondycji i ewolucji Unii Europejskiej oraz szansach i zagrożeniach stojących przed polską gospodarkę.

Rola ekonomii

- Jesteśmy skazani na nowy pragmatyzm, koncepcję, którą lansuje prof. Grzegorz W. Kołodko – powiedział, otwierając konferencję prof. Witold Bielecki. Prof. Elżbieta Mączyńska zwróciła uwagę na fakt, że prof. Grzegorz W. Kołodko jest praktycznie jedynym ekonomistą polskim bardzo dobrze znanym na świecie. Rozpoznawalność jego twórczości naukowej można porównać tylko z pracami prof. Michała Kaleckiego i prof. Oskara Lange.

Mówiąc o roli nauk ekonomicznych, prof. Jerzy Wilkin zacytował prof. Grzegorza W. Kołodko – „ekonomia nie zbawi świata, ale może mu wiele pomóc”. Podkreślił potrzebę ekonomii zaangażowanej w rozwiązywanie praktycznych problemów. Jego zdaniem ekonomia powinna być wrażliwa moralnie i społecznie, reagować na problemy wynikające z zatroskanych twarzy ludzi.

-Uprawianie ekonomii wymaga odwagi. Musimy się zajmować przyszłością i ją kształtować. Nie zbawimy świata, ale możemy się starać aby był on coraz lepszy – powiedział prof. Jerzy Wilkin.

Zdaniem prof. Elżbiety Mączyńskiej trzeba odróżnić rozwój od wzrostu gospodarczego. W ramach ekonomii należy formułować postulaty społeczno – gospodarcze ponieważ widać niedostatek działań prospołecznych i proekologicznych, które wpływają na komfort życia.

Nowy nacjonalizm vs. nowy pragmatyzm

Prof. Andrzej K. Koźmiński zwrócił uwagę na pojawienie się „nowego nacjonalizmu”, który jest skierowany przeciwko globalizacji, migracji i unifikacji świata. Jego zdaniem „nowy nacjonalizm” to ruch klasy średniej, która obecnie podlega pauperyzacji. Daje o sobie znać niepewność wynikająca z rozwoju nowych technologii odbierającego pracę osobom o średniej zamożności. Edukacja staje się coraz droższa i klasa średnia w coraz większym stopniu może sobie pozwolić na gruntowne

wykształcenie jednego dziecka. W Wielkiej Brytanii „nowy nacjonalizm” zaowocował brexitem, a w Stanach Zjednoczonych gdzie dostrzegalny jest ograniczony dostęp do edukacji i ochrony zdrowia - nacjonalizmem gospodarczym.

-W tym kontekście społecznym, nowy pragmatyzm ma małe szanse na praktyczną realizację – podsumował prof. Andrzej K. Koźmiński.

Prof. Stanisław Flejterski zwrócił uwagę na uporządkowanie i multidyscyplinarność koncepcji nowego pragmatyzmu. Promuje ona słowo „umiar”, który to we współczesnej ekonomii powinien dominować.

Państwo i rynek

Ile państwa w gospodarce? Czy i w jakim stopniu państwo może ingerować w wolny rynek? Podczas konferencji pojawiły się próby odpowiedzi na te pytania.

-Współczesny wolny rynek nie może być utożsamiany z rynkiem nieregulowanym – stwierdził prof. Marek Ratajczak.

Zdaniem prof. Grzegorza W. Kołodko trzeba zachować odpowiednie proporcje w tej dziedzinie. Dotychczas państwa w gospodarce było albo za dużo, albo za mało. W neoliberalizmie nie chodziło o „małe” państwo, ale o słabe państwo.

Prof. Stanisław Owsiak zwrócił uwagę na wydatki z budżetu państwa i ocenę kiedy są one racjonalne, a kiedy nie. W tym zakresie jego zdaniem trzeba być otwartym na dialog społeczny, a nie na postulaty tzw. think – tanków, które w praktyce są organizacjami lobbystycznymi różnych grup społecznych i branżowych.

-Określenie poziomu fiskalizmu wymaga umowy społecznej. Trzeba też pamiętać, że kraje które ograniczyły wydatki na zbrojenia poszły do przodu w rozwoju gospodarczym – stwierdził prof. Stanisław Owsiak.

Prof. Ewa Łętowska przedstawiła związki oraz wzajemny wpływ prawa i rynku. Jej zdaniem prawo nie ogranicza wolności gospodarczej, daje jedynie możliwości do jej wykorzystania. Ale z drugiej strony trzeba zwrócić uwagę, że prawo wykorzystywane jest czasem jako instrument opresji wobec słabszych podmiotów na rynku. Widać to zwłaszcza w działalności firm pożyczkowych. Jej zdaniem prawo może być tarczą, ale trzeba odpowiedzieć jak tej tarczy używać.

Zdaniem prof. Macieja Bałtowskiego rządy manipulują rynkiem do celów politycznych. Uważa, że obecnie poziom interwencjonizmu jest zdecydowanie większy niż w gospodarce neoliberalnej. Funkcje państwa nie ograniczają się do korygowania niedoskonałości rynku, a kapitalizm państwowy przekształca się w system autorytarny.

-Ludzie mają prawo się bać otaczających ich zjawisk gospodarczych, ale to my ekonomiści musimy im mówić czego się mają bać, a czego nie. Zwiększanie dozy racjonalności to nasze zadanie – stwierdził prof. Grzegorz W. Kołodko.

Robert Olesiński